

Kronika Knađbuzkańska

DEMOKRATYCZNY TYGODNIK REGIONALNY

Adres Redakcji i Administracji
CHEŁM, ul. LUBELSKA 69Administracja czynna codziennie
przez niedziel i świąt
od 9 do 12 i od 16 do 18.Redaktor przyjmuje we wtorki
od 10 do 12 i w piątki od 16 do 17

PRENUMERATA:

miesięcznie 0.60 gr.
kwartalnie 1.80 zł.
rocznie 7.20 zł.

CENY OGŁOSZEŃ:

Cała strona 60 zł. Ogłoszenia
drobne 10 groszy za wiersz

Obywatele!

W dniu 11 listopada obchodzi cała Polska 18-tą rocznicę odzyskania Niepodległości.

Jednoczymy się wszyscy, by dać zgodny wyraz radości i oddać hołd tym, którzy pod wodzą Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego, w bezgranicznym poświęceniu i miłości Ojczyzny zakreślili orężem państwowe granice i utrwaliли po wieki Jej byt.

W tym dniu Obywatele naszego miasta łączą się z całym Narodem. W czasie uroczystych nabożeństw błagać będziemy Bogą we wszystkich Świątyniach o błogosławieństwo dla naszej Ojczyzny i o moc Ducha dla Jej Wodków: Prezydenta Rzeczypospolitej Ignacego Mościckiego i Marszałka Polski Edwarda Śmigłego Rydza, by dalej prowadzili dzieło Wielkiego Budowniczego Polski.

„Bramy przepastne śmierci dla niektórych ludzi, nie istnieją. Świadczą o prawdzie wielkości takiej, że prawa wielkości są inne niż prawa małości.”

(Józef Piłsudski Pisma, mowy rozkazy T. IX — str. 86.)

BELETRYSTYKĘ
w wielkim wyborze i wszelkie
nowości wydawnicze
POLECA:

**KSIEGARNIA
A. KOWALCZYKA**
w Chełmie, ul. Lwowska 9.

„Kto bierze udział w akcji pomocy zimowej
— ten pomaga Państwu”.

Dr. H. Böhmerwald

specjalista chorób wewnętrznych dłu-
goletni lekarz i lekarz kliniki w Krakowie

Dr. Z. Böhmerwaldowa

specjalista chorób dzieci le-
karz szpitala św. Ludwika
PRZEPROWADZILI SIĘ
na ul. Sienkiewicza 6

(w domu p. Dr. Wilenko)

WSPOMNIENIA HISTORII -- i RZECZYWISTOŚĆ.

Wojna światowa łamiąc berła i obalając trony ciemności stała się dla nas momentem wyzwolenia.

Ziemia polska zryta granatami i rowami okopów, strąconą twarzą stopą walczących ze sobą zaborczych armii, przysypana popiołem spalonych miast i wsi, zroszona krwią swych synów, stężała w paroksyzmie bólu.

Nie była to jednak martwota.

Praca przygotowawcza wre wszędzie. Już na początku wojny tworzą się Legiony. Walczą łącznie z armiami zaborczymi z bezustanną myślą o wyzwolenie Ojczyzny. Wykorzystują każde ich osłabienie dla uzyskania większej swobody i nowych praw. To też gdy latem 1917 r. jasnym się stało, że Niemcy przegrają wojnę, gdy już propozycje pokojowe Sejmu Rzeszy z 19 lipca pozostały bez odpowiedzi, państwa centralne poszły na ustępstwa, proklamując Państwo Polskie, na czele którego stanęła Rada Regencyjna. Zdobyła ona większą władzę, niż poprzedzająca ją Rada Stanu, ale i ona zależna jeszcze była od Niemiec.

Tymczasem jesień 1918 r. przyniosła ostateczną klęskę państwu centralnym. Wraz z Turcją zwróciły się one do Wilsona o pośrednictwo w sprawie zawarcia pokoju. Czternaście punktów Wilsona zawierały jeden dla nas najważniejszy paragraf — wskrzeszenie Polski w jej historycznych granicach.

Zapewne, nie znalazłby się ten paragraf w warunkach pokojowych, gdyby go nie podyktował Wilsonowi oręż naszego żołnierza i jego dzielnych dowódców, na czele z twórcą Legionów,

Na wieść o wilsonowskich punktach pokojowych. Rada Regencyjna ogłosiła się rządem Niepodległej Polski. Za słabą się jednak okazała, by dźwignąć ster nawy państwowej. Nieuśmierzone namiętności z czasów wojny, wielkie różnice między poszczególnymi obozami politycznymi wstrząsać poczęły dopiero co wskrzeszoną do życia Ojczyznę. Na horyzoncie ukazał się rząd Lubelski. Wszczytnął się chaos.

Wyswobodzony więzień Magdeburgi Józef Piłsudski przybył dnia 10 listopada do Warszawy, a nazajutrz Rada Regencyjna oddała Komendantowi władzę wojskową, zaś w trzy dni później rozwiązała się, przekazując pełnię władzy Józefowi Piłsudskiemu.

W dobre ręce, choć twarde, żołnierskie, złożył swe losy Naród Polski. W ciągu kilku miesięcy zostało dokonane dzieło, wymagające tytanicznego wprost wysiłku — stworzenia i puszczania w ruch całej maszyny państwowej.

Powiewające w blaskach listopadowego słońca drogie nam barwy mówią, że pchnięte potężną dłoń państwa, przebyło już osiemnastoletnią rocznicę, odzyskanej wolności. Droga ta jest nasza rodzinna, — nasza własna. Nie naśladowujemy swoich obu sąsiadów, Nie budujemy jego potęgi na komunistycznych mrzonkach i utopiach, lecz na odwiecznym prawie Bożym, prawie miłości, który za jedyny fundament i największą siłę uważamy.

Budujemy Państwo wszyscy
i dla obrony jego gotowiśmy ponieść wszelkie ofiary.

**Duch bohaterów z przed
laty 18-tu i dzisiaj płonie!**

Każdego, kto chciał zepchnąć Polskę z drogi Jej najszlachetniejszych i szczytnych dążeń, jako wroga osądzały i do walki z nim stajemy.

Jako widomy znak jedności i gotowości do boju, dłoń Pierwszego swego Obywatela, Prezydenta Rzeczypospolitej, wręcza dziś Naród nieśmiertelną buławę marszałkowską najdzielniejszemu Rycerzowi swemu, Edwardowi Śmigłemu-Rydzowi.

Gdy nowy Wódz wskazuje dziś Polsce buławą swą drogę ku potędze, każdy obywatel winien zbadać swe sumienie; czy pracą swą tę potęgę buduje czy też rujnuje.

*Dziś bierność sama jest występkiem.
Czynu potrzeba.*

Na rozbudowę czekają wsie, miasta i drogi. Podnieść winniśmy rodzinny przemysł, rzemiosło i handel, użyźnić i lepiej uprawić ugory i pola. Dozbroić wreszcie potrzeba Polskę na lądzie, powietrzu i morzu.

Przed wszystkim zaś w dziedzinie duchowej musimy oczyścić Polskę z brudu i śmiecia, by w czystej atmosferze, wolnej od zaraży bezbożniczej, komunistycznej i zgnilizny moralnej wychowywać zdrowego, szlachetnego i dzielnego człowieka.

Każdy obywatel ma obowiązek dać swoją współpracę i przyczynić się do wytworzenia w rodzinie, szkole społeczeństwie atmosfery uczciwości, wzajemnego szacunku i zaufania, ofiarności dla dobra Państwa i Narodu.

Data 11 Listopada odmierza nowy etap życia i pracy państwa,

które nadal winno odmieniać i upiększać oblicze Ojczyzny naszej. Więcej okrętów pod polską banderą ma puć fale Bałtyku i oceanów, więcej samolotów warkotem motorów winno zakłócać ciszę podniebnych szlaków, więcej kominów fabrycznych pióropuszcami dymów ma pisać wzrost przemysłu, więcej szkół oświecać będzie umysły polskich dzieci, więcej ludzi gromadzić mają świątynie.

I pamiętać wreszcie trzeba, że historię tworzy człowiek, który posiada wiarę we własne siły i własne idee.

Przed lśniąca szybą...

Przed lśniąca szybą wielkiej owocarni stanęło dwoje przemarniętych dzieci. Mrok — na ulicy... a w blasku latarni płatek za płatkim śniegu leci, leci

Nad rynsztokami — sklepane ze śniegu lśnią sarkofagi, bieleją grobowce... Konie dzwonkami poruszają w biegu, jak zwolujące się po górach owce.

Wicher otrząsa śnieg z wielkich gałęzi, ucieszenie tańczy w ulicznej zamieci; to huczy śmiechem, to śmiertelnie rzezi... Przed owocarnią drżą zziębnięte dzieci.

Za wielką szybą — złote pomarańcze poukładane lśnią obok pierników. Co tam, że wyją wichry opętające, tu wyglądają daktylę z koszyków.

Chłopiec dziewczynce pokazuje palcem: — Ten piernik, widzisz — to mój! a to — twój! to — moje, moje! — to — twoje z zakalcem. — Bu... nie chcę, nie chcę! — i też płyną [zdroje.

I znów z przejęciem: — To moje, to — [twoje, i pomarańcze, i figi, i ciasta... Przed wielką szybą drżą blade powoje, zwarzone nędzą w szarych murach miasta.

Edward Kozikowski

**DAJ CO MOŻESZ!
Ratujmy od zimna i głodu!**

BEZ DACHU, BEZ ODZIEŻY, BEZ JEDZENIA
STOJĄ TYSIĄCE LUDZI PRZED ZIMĄ.
DAJ CO MOŻESZ!
RATUJMY OD ZIMNA i GŁODU!

Bez pracy

Poznałem ich obydwoje któregoś pięknego kwietniowego dnia tego roku. Mieszkaliśmy tuż obok siebie w zacisznej kamienicy na ulicy Dobrej, więc od tego czasu wpadałem do nich na chwilę rozmowy. Byli młodym małżeństwem. On pracował dorywczo w jakimś biurze, powodziło im się mimo to znośnie, tak że nie brakło im nigdy na dobrym humorze.

— Pani Wando, jak pani daje sobie radę z tymi kilkudziesięcioma złotymi — u pani tak zawsze czysto i wesoło, jakby mąż przynajmniej zarabiał kilkaset złotych — mówiłem do niej nieraz.

— Och, ja jestem bardzo oszczędna, u mnie najmniejsza rzecz nie może się zmarnować — odpowiadała — dumna, że zwróciłem na schludność jej pracy uwagę. — Zobaczysz pan, niezadługo będziemy sobie mogli pozwolić jeszcze na kino w niedzielę — dodawała z uśmiechem.

Oczekiwali dziecka — pani Wanda, gdy o tym wspominała, popadała w ogromne zakłopotanie: — Gdzie my umieścimy kotłowską, niech pan spojrzysz, w tym pokoju nie będzie nawet miejsca na jej umieszczenie — mówiła.

— Straciłem ich potem z oczu, bo musiałem wyjechać na kilka miesięcy, a po powrocie zaś zamieszkałem w przeciwległej stronie miasta. Niespodziewanie jed-

nego wieczoru październikowego natknąłem się na panią Wandę. Padał wtedy dokuczliwy, gęsty deszcz. Na asfalcie chwiały się żółte, czerwone i zielone światła neonów, jak w jakimś czarnym lustrze. Pani Wanda była tak przejęta czymś ogromnie, że mnie nie poznała. Zawołałem za nią po imieniu — odwróciła się, ku mojemu ogromnemu przerażeniu spostrzegłem, że wygląda bardzo źle. Oczy jej były jakieś zagasłe, ubrana była kuso, szła tak, jakby nie obchodziła ją żadna rzecz na świecie.

— Co się stało? — spytałem cicho.

Nie odpowiedziała mi od razu, dopiero po chwili wydobyłem od niej kilka zdań o swoim losie. Mąż stracił pracę od szeregu miesięcy, — nie mają już żadnego zaopatrzenia.

— A co z dzieckiem, co z dzieckiem? — spytałem cicho, Rozłożyła bezradnie ręce: No nie ma już, odżywiałem się wtedy tak źle, to pewnie dlatego — nieprawda? — próbowała się uśmiechać, ale na mnie zrobiło to wrażenie zpatmatycznego skurczu warg.

Odszedłem. Świat coraz bardziej czerniał od deszczu.

— Ileż jest takich matek — pomyślałem — ileż trzeba naprawić, by było lepiej.

Stanisław Piętaś.

Komunikat.

W dniu 11 listopada 1936 r. przypada 18-ta rocznica Niepodległego bytu Rzeczypospolitej, przy czym dzień ten dla nas byłych żołnierzy, stanowi podwójne święto. Bo oto naczelny Wódz, General Dywizji Edward Śmigły-Rydz, zostaje mianowany marszałkiem i w dniu 10 listopada b. r. w stolicy Polski, w Warszawie, odbędzie się uroczyste wręczenie Mu przez Pana Prezydenta Rzeczypospolitej buławy marszałkowskiej.

Ten doniosły dla historii Polski akt musimy uczcić jaknajokazalej, dając społeczeństwu dowód, że wierni testamentowi Wielkiego Marszałka, wykonujemy Jego ostatni rozkaz składając hołd Następcy, Marszałkowi Śmigłemu-Rydzowi.

Niechaj w dniach 10 i 11 listo-

pada 1936 r. koło swoich sztandarów skupią się wszyscy byli żołnierze, i idąc ulicami miasta, zado-kumentują swą postawę, radość i dumę żołnierską, że nowy Marszałek i Wódz prowadzi nas ku świetnej przyszłości.

Powiatowy Zarząd Federacji P.Z. O.O. prosi wszystkie sfederowane Związki, by wezwały swych członków do wzięcia jaknajliczniejszego udziału w uroczystościach Święta Niepodległości, według następującego programu:

1) w dniu 10. XI. b.r. capstrzyk — zbiórka o godz. 18,30 wiecz. na placu Sw. Ducha.

2) w dniu 11. XI. b.r. uroczyste nabożeństwo — zbiórka o godz. 9-ej przed Biblioteką Miejską, ul. Lubelska 69.

Sekretarz Pzezes
(—) S z e l q g (—) Fr. Pawlak

Nowe drogi gospodarcze.

Pisaliśmy o wielkim planie inwestycyjnym Lubelszczyzny, plan ten został już opracowany. Wśród wielu pozycji wyróżnia się sprawa budowy dróg. Projekt przewiduje budowę 703 kilometrów szos na terenie woj. Lubelskiego. Drogi te stworzą niewątpliwie nowe życie gospodarcze.

W Chełmszczyźnie zostaną wybudowane szosy na następujących odcinkach: Chełm—Dorohusk; Staw—Cyców; Wojsławice—Uchanie—Teratyn. W połączeniu z istniejącymi drogami i tymi, które zostaną wybudowane zaistnieje dostateczna sieć dróg, aby życie gospodarcze nie cierpiało jedynie z braku niemożliwej komunikacji.

Szosa Dorohusk — Kowel na terenie woj. Wołyńskiego zostanie w tymże czasie wybudowana, co stworzy nowe połączenie z Wołyniem.

Dzień 11 bm. dniem zbiórki na pomoc zimową.

W dzień Święta Niepodległości 11 b. m. przeprowadzona będzie w całej Polsce akcja zbiórki na rzecz pomocy zimowej dla bezrobotnych. Zbiórka ta połączona jest z przedstawieniami i koncertami na ten cel. W stolicy najwybitniejsi artyści opery stołecznej zadeklarowali swój bezpłatny udział, w przedstawieniu, które zorganizowane zostanie w Teatrze Wielkim.

ROBOTNIK w ustroju komunistycznym nie wie co to swoboda przekonań politycznych, nie zna swobody życia. Wie tylko tyle, że PRACOWAĆ MUSI. — Batem za odmowę pracy złej bić go nie będą, — ale będzie sądzony o sabotaż — o zdradę stanu, co grozi karą śmierci. —

CHEŁM W HOŁDZIE MARSZAŁKOWI ŚMIGŁEMU-RYDZOWI.

Z okazji wręczenia buławy marszałkowskiej Naczelnemu Wódzowi Śmigłemu-Rydzowi, Obywatelski Komitet m. Chełma wysłał depeszę następującą:

MARSZAŁEK EDWARD ŚMIGŁY-RYDZ — Naczelny Wódz
Warszawa G. I. S. Z.

Obywatele miasta i powiatu chełmskiego w dniu Święta Niepodległości i z okazji wręczenia Ci buławy marszałkowskiej składają z głębi serc płynące życzenia byś stał jaknajdłużej na czele oddanego Tobie całą duszą Narodu, którego potęgi i sławy najlepszym będziesz Obrońcą.

Zapewniamy Cię, że wierni wskazaniom Budowniczego Państwa Wielkiego Marszałka Józefa Piłsudskiego spełnimy zawsze nasz obowiązek wezwani Twoim rozkazem.

Za Komitet Obywatelski
Prezydent m. Chełma Starosta Powiatowy
TADEUSZ TOMASZEWSKI EDWARD WORONOWICZ

Na froncie walki z bezrobociem byli żołnierze są czynni.

Prezydium Zarządu Głównego F. Z. O. O. na posiedzeniu z dnia 16. X. 1936 r. uchwaliło następującą rezolucję:

„Klęska bezrobocia, skazująca rzeszę obywateli na przymusową bezczynność i nędzną wegetację, wyrasta dziś — na progu zimy — groźbą głodu i chłodu, tragicznym niebezpieczeństwem uszczuplenia sił twórczych narodu, jego tężyzny fizycznej i duchowej, jako podstaw rozwoju Państwa i jego siły obronnej.

Powołany w trosce o los bezrobotnych i ich rodzin Ogólnopolski Obywatelski Komitet Pomocy Zimowej zaapelował do ogółu obywateli, by zbiorowym ofiarnym wysiłkiem, przyczynili się do ulżenia doli nieszczęśliwych braci.

Z potrzeby serc, czujących na niedolę ludzka, w pełnym zrozumieniu państwowej doniosłości zadań, które wymagają powszechnej ofiary na ołtarz interesu publicznego — Prezydium Zarządu Głw. Federacji P.Z.O.O. uchwala przystąpienie do akcji Pomocy Zimowej i wzywa wszystkich członków Związków zfederowanych do solidarnego czynnego udziału w obronie przed nędzą i rozpaczą setek tysięcy, wśród których jest wielu naszych bezrobotnych towarzyszy broni”.

PREZYDIUM

Zarządu Głównego Federacji
P. Z. O. O.

Stowarzyszenie Wzajemn. Pomocy Uczestn. Powst. 1863 r. — Związek Legionistów Polskich — Związek Peowiaków — Związek Legionistów Puławskich — Związek Żołnierzy I Korpusu Wschodniego — Związek Kaniowczyków i Zeligowczyków — Związek Murmańczyków — Stowarzyszenie Weteranów Armii Polskiej we Francji — Związek Sybiraków — Związek Obrońców Lwowa — Związek Powstańców Śląskich — Związek Legion Śląski Zw. Weteranów Powstańców Narodowych 1914—19 r. — Zw. Powstańców i Wojaków O. K. VIII. — Zw. B. Uczestników Wojskowej Straży Kolejowej — Zw. B. Ochotników Armii Polskiej — Zw. Żyd. Uczest. Walk o Niepodległość Polski — Zw. Oficerów internowanych — Zw. Oficerów Rezerwy

— Zw. Oficerów Rezerwy w stanie spoczynku — Ogólny Zw. Podoficerów Rezerwy — Zw. Rezerwistów — Centralny Zw. Marynarzy Rezerwy — Związek Osadników — Zw. Inwalidów Wojennych — Legia Inwalidów Wojennych — Zw. Ociemniałych Żołnierzy — Zw. b. Drużyniaczek — Stowarzyszenie Strzelczyn 1912—1914 r. — Zw. b. Kurierów — Stowarzyszenie Peowiaków — Związek Legionistek Polskich — Związek b. Członków Straży Obywatelskiej 1915.

Z ŻYCIA KOLEJOWCÓW.

Nowe dowody osobiste

Z dnia 1 stycznia 1937 r. zamiast obecnie obowiązujących dowodów tożsamości osoby Ser. A Nr. 51 oprawionych w granatowy dermatoid i zielone płótno, Ministerstwo Komunikacji wprowadza nowe druki dowodów tożsamości, oprawione w skórę koloru granatowego dla pracowników, oraz koloru zielonego dla ich rodzin, emerytów i rencistów.

Sprawa emerytów.

Przedstawiciele zrzeszeń emerytalnych otrzymali z Ministerstwa Skarbu następujące oświadczenie: „Rząd cofnie dekret z listopada i grudnia ub. r., obcinający lata wysługi emerytalnej pod zaborami.”

W związku z cofnięciem dekretów Rada ministrów uchwaliła opodatkowania emerytów na czas rzeczywistej potrzeby, maximum na 2 lata w następujących rozmiarach: zaopatrzenia do 100 zł. nie będą opodatkowane; od 100—200 zł. będą opodatkowane 5%, ponad 200 zł. 10%.

Równocześnie Rada ministrów orzekła, że suma potrzebna da minimum egzystencji emerytów wynosi 100 zł., dla wdów 50 zł., sierot 25 zł. miesięcznie.

W razie poprawy sytuacji finansowej opodatkowanie zostanie cofnięte przed upływem 2 lat.

Na obniżce wysługi lat skarb państwa zyskał 16 milionów zł. na przejściowym opodatkowaniu zyska 12 milionów zł.

„Należy tępić smutne dziedzictwo czasów zaborczych — analfabetyzm. Można to wykonać tylko przy szerokim współudziale społeczeństwa.”

9. X. 1936 r.

Śmigły Rydz
Gen. Dyw.

Z kraju i ze świata.

Order Orła Białego dla gen. Śmigłego-Rydza

Prasa codzienna donosi, że z okazji Święta Niepodległości Naczelnym Wódcą generał Śmigły-Rydz otrzyma najwyższe odznaczenie polskie, order Orła Białego.

Zjazd prawników polskich w Katowicach

W Katowicach odbył się III ogólnopolski zjazd prawników. Znaczenie zjazdu jest doniosłe, uchwały zjazdu mają charakter wpływu na bieg życia społecznego. Na zjeździe przemawiał minister sprawiedliwości Grabowski i zapowiedział bezwzględna walkę z robotą antypaństwową, korupcją i łapownictwem.

Minister Beck w Londynie

W kwietniu 1935 r. w Warszawie bawił z oficjalną wizytą minister Anglii Eden. Obecnie minister spraw zagranicznych J. Beck wyjechał do Londynu z oficjalną rewizytą. Podróż ministra Becka do Anglii w chwili naprężonych stosunków międzynarodowych ma szczególne znaczenie i dla Polski może przynieść korzyści.

Pan Prezydent Rzeczypospolitej przemówił przez radio o Marszałku Piłsudskim

W dniach 10 i 11 listopada zostaną wygłoszone uroczyste przemówienia ku czci Marszałka Piłsudskiego.

W dniu 11 b. m. o godz. 17 min. 50 przemawiać będzie przez radio Pan Prezydent Rzeczypospolitej.

Katastrofa na kolei elektrycznej pod Warszawą

Na elektrycznej kolejce dojazdowej Warszawa—Grodzisk nastąpiło zderzenie pociągów, wskutek czego jedna osoba została zabita, 22 odniosło ciężkie rany, z których kilka osób zmarło po przewiezieniu do szpitala.

Wiadomości z Hiszpanii.

Wojska powstańcze wkroczyły do Madrytu w dniu 7 b. m. pod dowództwem płk. Ascencio. Walki toczą się na ulicach stolicy.

Rząd madrycki opuścił stolicę i przeniósł się do Walencji.

Gen. Franco w Madrycie

W niedzielę ub. gen. Franco uroczystie wjechał do stolicy Hiszpanii, proklamując zwycięstwo wojsk narodowych.

N. Jork ma ponad 7 milionów mieszkańców.

Według ostatniego spisu ludności, Nowy Jork ma 7.347.000 mieszkańców. Chicago zaś 3.600.000. W ten sposób N. Jork dobiega już prymatu Londynu, który od dawnych lat dzierżył pierwsze miejsce w tej dziedzinie; utrzymuje się on jeszcze na tem miejscu, mając 8 milionów mieszkańców.

Wielki zjazd rezerwistów w Warszawie.

Dnia 8 listopada b. r. odbył się w Warszawie wielki zjazd rezerwistów i delegatów Rodziny rezerwistów. W zjeździe wzięły udział przedstawiciele wszystkich komend powiatowych. Na obrady zjazdu przybył minister spraw wojsk. gen. Kasprzycki, oraz wielu członków rządu.

ROLNIKU! — Chcesz stracić ziemię, — oddać ją do użytku ogólnego, — to pozwól synowi należeć do komunistycznych organizacji.

Rada Miejska w Chełmie.

Dnia 9 listopada b. r. odbyło się posiedzenie Rady Miejskiej m. Chełma, na którym między innymi omówiono następujące sprawy:

P. Prezydent miasta T. Tomaszewski omówił pracę w radzie ś.p. radnego Walewskiego, podkreślił szlachetność charakteru i sumiennosc w pracy, zlecając zaprotokółowanie oświadczenia, a dla uczczenia pamięci zaproponował powstanie i chwilę ciszy.

Z komunikatów dowiadujemy się: na skutek interwencji prezydenta p. Tomaszewskiego Zarząd Miejski otrzymał dodatkowo z Funduszu Pracy na zatrudnienie bezrobotnych dotację 10.000 zł., na roboty brukarskie 40.000 zł.

Roboty sezonowe kończą się z dniem 30 listopada. Wskutek czego Zarząd Miejski tworzy roboty zastępcze. na okres od 1 grudnia b. r. do 1 kwietnia prz. roku. Na robotach tych ma być zatrudnionych 110 pracowników fizycznych i 5 umysłowych.

W cukrowni „Rejowiec” było zatrudnionych 108 bezrobotnych z Chełma, którzy czasowo stracili pracę, wobec wypadku w fabryce, wskutek czego cukrownia jest nieczynna. Przerwa potrwa prawdopodobnie około trzech tygodni. Po tym czasie robotnicy mają być przyjęci do pracy z powrotem.

Plan czteroletni przewiduje sumę globalną na instytucje i robociznę 902.000 zł. Jest to jednak suma w przewidywaniu i może ulec dużej redukcji.

Sprawa dyrekcji kolejowej jest stale śledzona i podtrzymywana. Na wykonanie robót przy gmachach projektowana kwota przez M.K. w preliminarzu budżetowym jest 1.200.000 zł. na rok 1937/38.

Wybrano delegata do Rady Zw. Międzykomunalnego, którym został radny p. Michałowski.

Na Zjazd Związku Miast wybrano trzech delegatów: p. Słomiński, Sikora i Golberg.

Omówiono sprawę przepisów sanitarnych dla miasta i szereg innych mniej ważnych spraw związanych z gospodarką miejską.

Zwolnienia i ulgi w nowym podatku gruntowym.

Warszawa, 9 listopada (PAT). Jak już donosiliśmy, w Nr. 85 Dziennika Ustaw R. P. z dnia 7 bm. ukazał się dekret Prezydenta Rzplitej o zmianie przepisów o państwowym podatku gruntowym. Dekret przewiduje pociągnięcie do opłaty państwowego podatku gruntowego wszystkie grunty, nie wyłączając państwowych. Dotychczas lasy państwowe w b. zaborze rosyjskim i pruskim nie opłacały popłatku gruntowego, obecnie zaś będą go opłacać. Dekret przewiduje wypadki zwolnienia od tego podatku. Dotyczą one naogół albo obiektów nie użytkowanych w celach rolniczych i oddanych do użytku publicznego (cmentarze, publiczne drogi i place i. t. d.) albo mają one służyć jako zachęta dla rolników do meliorowania swych gruntów lub zalesiania powierzchni mało urodzajnych.

Dekret przewiduje zwolnienie od podatku gruntowego gruntów, użytkowanych w celach naukowych lub doświadczalnych przez szkoły rolnicze i instytucje naukowe, oraz zakłady doświadczalne, należące do instytucji publiczno-prawnych. Grunty osad scalonych otrzymają obecnie trzyletni termin zwolnienia od obowiązku opłacania państwowego podatku gruntowego (dotychczas termin ten wynosił 2 lata). Obecny dekret przewiduje przy-

znawanie lasom ochronnym, mającym specjalne znaczenie dla obrony państwa, takich samych ulg podatkowych, z jakich korzystają wszystkie lasy ochronne. Dekret nie przewiduje zwolnień dla gruntów wszelkiego rodzaju fundacji, które to zwolnienia istniały dotychczas na obszarze b. zaboru rosyjskiego i częściowo pruskiego.

Naogół dekret nie wprowadza zmian w wysokości stawek podatkowych, natomiast przewiduje pewne uproszczenia i obniżki na korzyść płatników. Z pośród tych zmian wymienić należy przede wszystkim postanowienie, że grunty, zaliczone do III klasy taryfy dworskiej w b. Królestwie Polskim, opłacać mają podatek według stawek IV kl. tej taryfy, t.j. według niższej normy.

Przepisy dekretu w sprawie ulg przy wymiarze podatku gruntowego dla drobnych gospodarstw rozszerzają regresję w podatku gruntowym na województwa wschodnie, gdzie rolnicy nie korzystali z tej ulgi. Obecnie ulgi te udzielane będą nie jak dotychczas w terminie płatności drugiej raty podatku (15 listopada), lecz przy pierwszej racie (30 kwietnia), z uwagi na to, że rolnik wieś ma trudności przy płaceniu w kwietniu, aniżeli po zbiorach, na jesieni.

Proces „Płomyka”

Przed Sądem Okręgowym w Warszawie odbył się proces wytoczony przez wydawców czasopiśma dla dzieci p.t. „Płomyk” przeciwko redaktorowi odpowiedzialnemu I.K.C. p. Stankiewiczowi, o rzekomym paszkwili.

Proces wynikł z tego powodu że jeden z numerów „Płomyka” poświęcony był całkowicie szkole bolszewickiej gloryfikując ją, zaś Ilustrowany Kurjer Codzienny potępił takie stawianie sprawy, wychodząc z założenia, że takim sposobem wprowadza się agitację komunistyczną do szkoły polskiej.

W wyniku rozprawy Sąd Okręgowy wydał wyrok uniewinniający red. Stankiewicza, a zatem fakt został potwierdzony, że „Płomyk”, wprowadził do szkoły szkodliwą agitację i nie odpowiada naszemu zadaniu państwowemu.

Podczas procesu zostało ujawnione szereg momentów, iż wydawcy „Płomyka” przemycali przez okiem prawa dużo materiału agitacyjnego na rzecz Rosji Sowieckiej, co nie raz było podawane w formie tak niewinnej, że kodeks karny nie mógł tego uchwycić.

Sprawa ta jest bardzo ważna. — Sąd stwierdził agitację komunistyczną wśród dzieci. Rodzice — społeczeństwo zdrowe moralnie, które stoi na gruncie dobra państwowego musi zrozumieć grozę, — musi powiedzieć otwarcie: czy czekać będzie na film hiszpański w Polsce, czy też w zarodku zniszczy wszelką gangrenę spokojnego życia Narodu naszego.

Proces „Płomyka”, to proces partii. Przyjmijmy przegrana, jako zwykłą porażkę w walce, jeżeli idziemy z tą partią. Ale zniszczmy to gniazdo jadu społecznego, jeżeli nie chcemy by nas wymordowały własne dzieci.

Jedno z dwojga musi ustąpić: albo „Płomyk” ze szkoły, albo ludzie z „Płomyka”. — Nauczycielstwo o tem zadecyduje, niewątpliwie ogół ten nie pozostanie na rozdrożu z piętnem hańby. Związek Nauczycielstwa Polskiego przeżył proces, związek ten musi się oczyścić sam, nie czekając na przymus rodziców dzieci szkolnych.

Ofiary na pomoc zimową bezrobotnym prosimy składać w Komunalnej Kasie Oszczędności rachunek Nr. 62.

Nowe ulgi dla rolników zadłużonych

Warszawa, 6 listopada. Minister skarbu inż. E. Kwiatkowski wydał w porozumieniu z ministrem rolnictwa i reform rolnych rozporządzenie, p-wie na którego długi rolnicze, przewyższające 500 zł. mogą być w okresie od dnia 5 listopada br. do dnia 28 października 1937 r. spłacone następującymi papierami wartościowymi: obligacjami pożyczek państwowych: 3 proc. premijowej inwestycyjnej, 1 proc. narodowej, 3 proc. państwowej renty ziemskiej serja I. 5 procentowej konwersyjnej z 1924 r., 5 proc. konwersyjnej kolejowej; listami zastawowymi banków państwowych, 4½ proc. I. z. P. B. R. serji I, 7 proc. I. z. P. B. R. i 8 proc. I. z. P. B. R. i 8 proc. I. z. P. B. R. oraz 7 proc. i 8 proc. I. z. B. G. K.; 4½ proc. listami zastawnymi następujących instytucji kredytu długoterminowego: Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego we Lwowie, Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego w Poznaniu, Wileńskiego Banku Ziemskiego w Wilnie, oraz Akcyjnego Banku Hipotecznego we Lwowie.

Papiery wartościowe przyjmowane będą według ich wartości nominalnej. Pożyczki państwowe powinny być zaopatrzone w należne kupony z bieżącym kuponem właściwie. Przy spłacie długów rolniczych obligacjami pożyczki państwowej zachowują moc przepisy, dotyczące przelewów obligacji tej pożyczki.

Rozporządzenie powyższe weszło w życie z dniem ogłoszenia, t. zn. z dniem 5 listopada br. Jednocześnie utraciło moc obowiązującą poprzednie rozporządzenie ministra skarbu w sprawie oznaczania papierów wartościowych i ich kursów przy spłacie długów rolniczych. (Iskra)

Miejski Obywatelski Komitet Zimowej Pomocy Bezrobotnym w Chełmie.

Wydział Wykonawczy Miejskiego Obywatelskiego Komitetu Zimowej Pomocy Bezrobotnym w Chełmie Stanowią:

PREZYDIUM:

Przewodniczący p. rejent Godlewski, Vice-Przewodniczący p. dyr. Wojnar Franciszek, Sekretarz p. Pawlak Franciszek Vice-Prezydent m. Chełma, Skarbnik p. Zipser Teodor.

CZŁONKOWIE WYDZ. WYK.

P. Lucerowa Elżbieta, p. Czernecki Kazimierz, p. Lederman Lazar, p. płk. Muzyka Władysław-Wiktor, p. Wiśniowiecki Jeremiasz.

Dnia 6 XI b. r. pod przewodnictwem prezesa p. Godlewskiego odbyło się posiedzenie Komitetu wraz z zaproszonymi osobami, na którym omówiono kwestię uliczną. Postanowiono kwestować na rzecz bezrobotnych przez osoby ze sfer towarzyskich, by zbiorce nadać charakter powagi i znaczenia. Zbiórka trwać będzie od 11 do 18 listopada.

Za spokój dusz poległych Policjantów

W Chełmie na Górze Katedralnej, w kościele Marjackim odbyło się nabożeństwo żałobne w dniu 9 b. m. za spokój dusz ś. p. Szelegowych Policji Państwowej, poległych w obronie mienia i życia współobywateli na terenie powiatu chełmskiego.

Od Redakcji:

Wyjaśniamy, że numer niniejszy z okazji Święta Niepodległości wydajemy pod datą 11 zamiast 15 listopada

Program uroczystości w dniu święta Niepodległości w Chełmie-lub.

- W DNIU 10 LISTOPADA:
- godz. 17,45 Wymarsz capstrzyku Wojskowego, Związku Strzeleckiego, P.W., K.P.W. oraz P.P.W. na Plac św. Ducha,
- " 18,30 zbiórka oddziałów Wojska, Związku Rezerwistów, Związku Strzeleckiego, Organizacji P.W. i wszystkich innych Organizacji — na Placu św. Ducha.
- " 18,40 Odebranie raportu przez Komendanta Garnizonu. — Podniesienie Flagi Państwowej i odegranie Hymnu Państw. — „Gaude Mater Polonia” wykonają chóry. Przemówienia: Prof. M. Kińczyka, — Ppułkownika Dypl. D-ra Biegańskiego, — Wiceprezydenta Fr. Pawlaka. Orkiestra 7 p.p.Leg. i zjednoczone chóry wykonają: „Jeszcze Polska nie zginęła” — „Pierwsza Brygada” — „Złamane Berła” prof. F. Nowowiejskiego — „Bogu Rodzica”.
- " 19,30 Odmarsz capstrzyków.
- W DNIU 11 LISTOPADA:
- godz. 9-ta Wymarsz Wojska, Związku Rezerwistów, Zw. Strzeleckiego, P.W. i wszystkich innych Organizacji.
- " 9,30 Zbiórka oddziałów Wojska, Zw. Rezerwistów, Zw. Strzeleckiego, P.W. i wszystkich innych Organizacji na Górze Katedralnej.
- " 9,50 Odebranie raportu przez Komendanta Garnizonu od oddziałów Wojska, Związku Strzeleckiego, P.W. i Organizacji.
- " 10 Uroczysta Msza św. dla przedstawicieli: Władz, Wojska, Oddziałów P.W., Organizacji Społecznych, Zawodowych etc. w kościele Mariackim oraz nabożeństwa w Świątyniach innych wyznań. Dla młodzieży szkolnej nabożeństwa w kościołach: Rozesłania św. Apostołów i O.O. Reformatów.
- " 11,30 Defilada.
- " 15—16 Koncerty orkiestr: 7 p.p.Leg. na Placu św. Ducha, — K.P.W. przy ul. Lubelskiej u wylotu ulicy Dr. Jordana. (tylko w razie pogody).

Z Organizacji Młodej Wsi

Jedną z najbardziej postępowych organizacji wiejskich, jaką jest Związek Młodej Wsi rozpoczął swą pracę samokształceniową, wśród młodzieży wiejskiej — przez liczne zebrania, kursy i konferencje.

W tymże celu w niedzielę 25. X. b. r. odbyło się zebranie Rady Związku Sąsiedzkiego „Młodej Wsi” w Gdoli. Udział w zebraniu wzięło sześć kół, wysyłając swe zarządy lub delegatów, tj. Łukówek, Gdola, Karolinów, Serebryszcze, Dobryłów i Swierze. Na zebraniu poruszono i omówiono sprawy organizacyjne, kładąc nacisk na samokształcenie w kołach, oświadczenie społeczeństwa o potrzebie zdobywania oświaty w szkołach rolniczych, kursach powiatowych

i Uniwersytetach Ludowych. Przy układaniu planu pracy na rok 1936-7 uwzględniono zorganizowania trzech kursów — 1) kurs dla zarządców kół 2) kurs społeczno oświatowy 3) kurs gotowania i pieczenia dla koleżanek, jak również wzięcie udziału w kursie tkackim organizowanym w Zalinie, przez Kuratorium szkolne. Zawiązano również ścisły kontakt pomiędzy Kołami należącymi do Związku Sąsiedzkiego w Gdoli. W okresie letnim urządzi Związek Sąsiedzki wycieczkę do wzorowych gospodarstw. Na zakończenie planu prac omówiono zjazd Zw. Sas. w Swierzach który odbędzie się w dn. 15 b. m. i rozpocznie się nabożeństwem w kościele parafialnym, po czym odbędą się obrady, na zakończenie wieczornica pojeżdżowa. Na zebraniu wyłoniono nowy Za-

rząd Związku Sąsiedzkiego w skład którego weszli: prezes kol. B. Koszuk z Łukówka, sekretarz kol. Lechnicka z Serebryszczy i skarbnik kol. Bankarty z Dobryłowa.

Ważnym momentem zebrania było pożegnanie naszego członka i instruktora Oświaty Pozaszkolnej p. Trendoty, odchodzącego na kierownika Uniwersytetu Wiejskiego w Głuchowie, którego żegnaliśmy jak i on nas ze łzami w oku, życząc sukcesów nawzajem w pracy organizacyjnej.

B. Koszuk

Admonicja

Dnia 7 listopada b. r. w Chełmie w kinie „Corso”, podczas wyświetlania reklam firm miejscowych, gdy okazała się reklama inż. Jodka powstał na sali niesamowity tumult; gwizdanie, tupanie nogami, krzyki przeszły wszelkie pojęcie o takim zachowaniu się publiczności.

To samo powtórzyło się przy wyświetlaniu tygodnika filmowego P.A.T.-a, gdy na ekranie okazał się Hitler. Sala kina była wypełniona po brzegi publicznością żydowską, za wyjątkiem kilkunastu osób chrześcijan.

Podobne sceny urządza publiczność żydowska niemal w każdej sobotę w kinie Apollo, gdy tylko okaże się reklama inż. Jodka.

Zapytujemy się społeczeństwo żydowskie: co to ma znaczyć? — Czem tłumaczyć nienawiść do f-my inż. Jodka, równą do Hitlera?...

Otrzymujemy listy, jesteśmy odwiedzani przez osoby poważne stwierdzające, że ma to charakter demonstracji, w stosunku do firmy polskiej. Czekamy na zaprzeczenie.

KADZIECKI KLUB GOSPODARCZY Rady Miejskiej miasta Chełma zamiast wieńca na trumnie ś. p. Michała Walewskiego Radnego miasta Chełma złożył kwotę 50 zł. na Chrześcijańskie Towarzystwo Dobroczynności w Chełmie.

Sprostowanie

W numerze 44 naszego pisma, w notatce o zmianie w zarządzie „Lutni” podaliśmy mylnie nazwisko urzędującego prezesa, którym jest wiceprezes p. Polczyk, a nie Golczyn jak podaliśmy. —

„Plon”

Jedenasty numer „Plonu”, za rok bieżący przyniósł szereg wiadomości z życia codziennego — rolnika, i wskazówek gospodarczych.

Czasopismo to poświęcone sprawom rolniczym tworzy i utrzymuje myśl gospodarczą w całokształcie zagadnień bytu rolnika. Artykuły fachowe w opracowaniu dobrych pierwszorzędných speców. Styl dostępny — dla każdego umysłu, sprawia to, że „Plon” czytany jest nie tylko z potrzeby ale dla samej ciekawości. — Przy tem wszystkim bardzo tani, bo kosztuje 1 zł. w prenumeracie rocznej. Poza pismami rolniczymi, organizacyjnymi „Plon” powinien znaleźć się w rękach każdego rolnika. —

ŚWIĘTO MŁODZIEŻY KATOLICKIEJ

W dniu 13-go listopada w połączeniu z opchodem święta św. Stanisława Kostki odbędzie się uroczystość, święta młodzieży katolickiej w całym kraju

ŚMIERĆ KAPŁANA

Dnia 7 listopada b. r. zmarł w Chełmie Ks. Karol Sawicki, długoletni proboszcz parafii Sawin. Przewiezie nie zwłok na miejsce wiecznego spoczynku nastąpiło w dniu 9 b. m. na cmentarz parafialny w Sawinie

Nowe zboże

I. K. C. Polskie sfery rolnicze zainteresowały się czynionymi w Niemczech od 1875 roku próbami wychodowania nowego gatunku ziarna, powstałego ze skrzyżowania pszenicy z żytem.

Nowy gatunek zboża osiągnął taki stopień doskonałości, że już w najbliższych latach można będzie uprawiać go w większych rozmiarach. Dziedziczność właściwości nowego ziarna uchodzi za zapewnioną.

Wychodowanie nowego gatunku zboża posiada niemałe znaczenie dla Polski z tego względu, że przy uprawie tej krzyżówki wchodzi w rachubę ziemia lżejsze.

Życie kulturalne Chełma

Teatr Wołyński wystawi w dniu 17 listopada b. r. komedię p. t. „Sprawy Pufne” (małżeństwa współczesne). Noeli Cowarda.

CENNIK

na tłuszcze, mięso, i przetwory mięsne.

Ustalony przez Komisję cennikową przy cechu rzeźników i wędliniarzy w Chełmie.

CENY SPRZEDAŻY

	Cena za 1 kg.
S ł o n i n a	1 zł. 60 gr.
Schab surowy	1 zł. 40 gr.
Szynka surowa	1 zł. 20 gr.
Zeberka grube	1 zł. 10 gr.
" cienkie	— 80 gr.
Głowizna	— 50 gr.
Karkówka	1 zł. 30 gr.
N o g i	— 40 gr.
Wątróbka i lekkie	— 50 gr.
Sadło (błona).	1 zł. 70 gr.
Smalec I gat.	1 zł. 80 gr.
Smalec II gat.	1 zł. —
Kiełbasa zwyczajna i serdelowa	1 zł. 70 gr.
Kiełbasa krakowska	2 zł. 20 gr.
Rozmaitości I gat.	2 zł. 20 gr.
Rozmaitości II gat.	1 zł. 70 gr.
Serdelki i parówki	2 zł. —
Polędwica wędzona	3 zł. 20 gr.
Kaszanka	50 gr.
Salceson szwabski	1 zł. 20 gr.
" włoski	1 zł. 60 gr.
Kiszka pasztetowa	1 zł. 60 gr.
Szynka gotowana	2 zł. 60 gr.

TANI NOWY ŚRODEK

przywracający siwiejącym włosom ich pierwotny kolor środek na

ODCISKI, BRODAWKI, ZGRUBIENIA SKÓRY

środki: na szczury, myszy, karaluchy i od potu.

S. BIRNBAUM

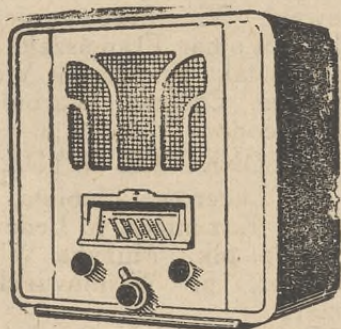
CHEŁM, UL. LUBELSKA 36.

CHRZEŚCIJAŃSKA PRACOWNIA KAPELUSZY DAMSKICH

W C H E Ł M I E przy ul. Lubelskiej 75

zaopatrzone w najnowsze modele poleca się łaskawej pamięci Sz. Klientek.

CENY ZNIŻONE.



Nabyć odbiornik można wszędzie

ALE

ŻETELNIE I FACHOWO

obsłuży jedynie

„Technika” Inż. W. Jodko

Chełm, Lubelska 59 tel. 88

WIELKI WYBÓR RADJOAPARATÓW PRZODUJĄCYCH FIRM

Dogodne warunki ratalne

przyjmują POŻYCZKI PAŃSTWOWE

Redaktor odpowiedzialny
STEFAN BOLMAN

Wydawca:

STOWARZYSZENIE PRZYJACIÓŁ KULTURY
POLSKIEJ W CHEŁMIE

Tłoczono w drukarni „Zwierciadło”
Chełm-lub. Lubelska 56.